

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering : 26 januari 2006
Agendapunt :
Nummer :
Portefeuillehouder : Burgemeester
Maakt deel uit van programma : Openbare Orde en Veiligheid
Voor nader contact : J.H.M. Ruijter / j.ruijter@blaricum.nl / 538 23 45
Commissie: X I II Financiën

Aan de gemeenteraad van Blaricum

Onderwerp : Principebesluit Regionalisering brandweer i.h.k.v. de totstandkoming van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

VOORSTEL

1. Het volgende door de Regionale brandweerorganisatie geredigeerde principebesluit nemen:

"De volgende richtinggevende randvoorwaarden verbinden aan de voorziene regionalisering van de brandweer in het kader van de totstandkoming van veiligheidsregio's:
 - a. een goede regeling van de politiek-bestuurlijke legitimiteit en dus van de democratische controle;
 - b. organisatorische inbedding in de gemeentelijke werkprocessen op het gebied van risicobeheersing en integrale veiligheid;
 - c. behoud van de vrijwilligers;
 - d. geen meerkosten boven de huidige brandweerbegrotingen, tenzij daarmee niet zou kunnen worden voldaan aan het door het rijk nog vast te stellen basisniveau van brandweezorg;
 - e. geen ongewenste verschillen in de kwaliteit van de brandweezorg binnen de regio;
 - f. een in de uitvoering sterk decentraal (bijvoorbeeld districtsgewijs) georganiseerde brandweerorganisatie."

2. Daarop de volgende aanvullingen geven:
 - g. handhaven bestaande lokale bestuurlijke zeggenschap en invloed op de benoeming van beroepspersoneel dat in de eigen gemeente komt te werken (in verband met nauwe contacten met brandweercommandant en behoud vrijwilligers);
 - h. de reddingsbrigades mee regionaliseren;
 - i. zeggenschap over de plaatsing van een brandweerkazerne en aan deze randvoorwaarden in een later stadium de uitkomsten van het lopende locatiekeuzeonderzoek van de brandweerkazerne kunnen toevoegen.

Inleiding

In november 2004 nodigde de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de besturen van de regionale brandweer en de GHOR uit een visiedocument in te dienen met betrekking tot de totstandbrenging van een veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek. Aan dat verzoek is gevolg gegeven. Over de inhoud ervan is gesproken met alle betrokken disciplines: politie, brandweer, GHOR en gemeenten. Op basis daarvan is gekozen voor een gecoördineerde aanpak. Door de burgemeesters van de regiogemeenten is een Stuurgroep Veiligheidsregio ingesteld die bestaat uit acht kwartiermakers (de burgemeesters Schoenmaker van Bussum, Roest van Laren, Bakker van Hilversum, Verdier van Huizen en Bijl van Wijdemeren). Deze Stuurgroep heeft de procesverantwoordelijkheid voor de totstandkoming van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek. Het door deze Stuurgroep opgestelde visiedocument inclusief het daarbij behorende plan van aanpak is op 30 augustus 2005 door ons college vastgesteld.

Vervolgens heeft de Stuurgroep aan de hand van de notitie "Visie op eindbeeld regionale brandweer in het kader van de totstandkoming van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek" (bijlage 2) van gedachten gewisseld met alle burgemeesters en vervolgens besloten nu eerst de gemeenteraden te consulteren.

Beoogd resultaat

Het doel van deze consultatie is te komen tot een gezamenlijk gedragen visie op de toekomst van de brandweer in deze regio. U wordt geadviseerd kennis te nemen van de voorgestelde richtinggevende randvoorwaarden, en daarover een principebesluit te nemen. Daarmee bepaalt u of uw raad in een later stadium van het traject met de randvoorwaarden definitief kan instemmen en die zal vaststellen (het gaat met andere woorden om een voor te nemen besluit).

Uitvoering en evaluatie

U kunt eventueel aanpassingen of aanvullingen bij de Stuurgroep kenbaar maken. Alle reacties van de gemeenteraden worden verwerkt in definitieve randvoorwaarden, die zoals gezegd in een later stadium van het traject aan u ter definitieve vaststelling worden aangeboden.

Aanvullingen

Een voorstel tot aanvulling van de randvoorwaarden is u gedaan door burgemeester en wethouders (punten g, h en i). Ten aanzien van de aanvulling onder punt i wordt opgemerkt, dat uw locatiekeuze wordt getoetst aan het regionale dekkingsplan en dat de financiering van de kazerne een Blaricumse aangelegenheid blijft.

Voorlichting

Indien u meer informatie over dit onderwerp wenst, kunt u zich tijdens uw vergadering of op een ander moment over dit onderwerp laten voorlichten door de heer F. van Schoten, projectleider Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek.

Gevolgen

Omdat het gaat om een principebesluit, zijn er geen concrete gevolgen aan dit voorstel verbonden.

Bijlagen

1. Toelichting op het (te) doorlopen traject
2. Visiedocument "Visie op eindbeeld regionalisering brandweer in het kader van de totstandkoming van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek".

Blaricum, 6 december 2005
Burgemeester en wethouders,

drs. J. Slooijer msm
secretaris

drs. E.J.Roest
wnd. burgemeester

Advies Commissie I II Financiën

Blaricum, 9 januari 2006

mr. P.J.T. van Daalen
plv. griffier

Nummer:
Datum:

De raad van de gemeente Blaricum,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders

gelet op het landelijke ontwikkelingen ten aanzien van de Veiligheidsregio's, de daarmee gepaard gaande opdracht(en) van de minister van BZK en het regionale Visiedocument "Visie op eindbeeld regionalisering brandweer in het kader van de totstandkoming van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek"

besluit:

1. het volgende door de Regionale brandweerorganisatie geredigeerde principebesluit te nemen:

"De volgende richtinggevende randvoorwaarden verbinden aan de voorziene regionalisering van de brandweer in het kader van de totstandkoming van veiligheidsregio's:
 - a. een goede regeling van de politiek-bestuurlijke legitimiteit en dus van de democratische controle;
 - b. organisatorische inbedding in de gemeentelijke werkprocessen op het gebied van risicobeheersing en integrale veiligheid;
 - c. behoud van de vrijwilligers;
 - d. geen meerkosten boven de huidige brandweerbegrotingen, tenzij daarmee niet zou kunnen worden voldaan aan het door het rijk nog vast te stellen basisniveau van brandweezorg;
 - e. geen ongewenste verschillen in de kwaliteit van de brandweezorg binnen de regio;
 - f. een in de uitvoering sterk decentraal (bijvoorbeeld districtsgewijs) georganiseerde brandweerorganisatie."

2. daarop de volgende aanvullingen te geven:
 - g. handhaven bestaande lokale bestuurlijke zeggenschap en invloed op de benoeming van beroepspersoneel dat in de eigen gemeente komt te werken (in verband met nauwe contacten met brandweercommandant en behoud vrijwilligers);
 - h. de reddingsbrigades mee regionaliseren;
 - i. zeggenschap over de plaatsing van een brandweerkazerne en aan deze randvoorwaarden in een later stadium de uitkomsten van het lopende locatiekeuzeonderzoek van de brandweerkazerne kunnen toevoegen.

Blaricum, 26 januari 2006

mr. P.J.T. van Daalen
plv. griffier

drs. W.H.C. Ton
voorzitter

Bijlage 1: Behorende bij het raadsvoorstel van 6 december 2005 inzake de regionalisering van de brandweer i.h.k.v. de totstandkoming van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek.

Toelichting op het doorlopen traject

Startnotities

In overeenstemming met de lijnen die in het visiedocument zijn uitgezet, is na vaststelling daarvan gewerkt aan een systematische en op elkaar afgestemde aanpak van de verschillende deelprocessen die gezamenlijk moeten leiden naar het tot stand brengen van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek. Voor elk van de vier disciplines (politie, brandweer, geneeskundige hulpverlening en gemeenten) is een startnotitie gemaakt waarmee de bevoegde bestuursorganen, elk in hun eigen domein, verantwoordelijkheid kunnen nemen voor gezamenlijke bestuurlijke besluitvorming. Deze startnotities zijn aan de colleges van B&W aangeboden en door deze ter kennis gebracht van de gemeenteraden. Voor wat betreft de 'Startnotitie samenwerking gemeenten i.h.k.v. de totstandkoming van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek' hebben inmiddels alle colleges gevolg gegeven aan het verzoek van de Stuurgroep om te besluiten zoals in deze notitie is voorgesteld. Daarmee is ook feitelijk opdracht gegeven tot het ontwikkelen van samenhangende voorstellen voor de organisatie van de gemeentelijke samenwerking in het kader van crisisbeheersing en rampenbestrijding.

Regionalisering van de brandweer

Ook voor de andere drie disciplines (politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening) geldt dat op basis van een startnotitie toegewerkt wordt naar samenhangende voorstellen. Van speciaal belang voor de gemeenten is de 'Startnotitie regionalisering brandweer i.h.k.v. de totstandkoming van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek' van 15 juni 2005. Het bestuur van de Regionale Brandweerorganisatie heeft op 7 juli 2005 met deze startnotitie ingestemd. Op basis van deze startnotitie is een projectorganisatie ingericht om de regionalisering van de brandweer te onderzoeken.

Waarborging betrokkenheid gemeenteraden

De rol en positie van de gemeenteraden is bij de door het ministerie van BZK voorziene regionalisering van de brandweer van grote betekenis. De veiligheidsregio zal immers worden gevormd volgens de principes van 'verlengd lokaal bestuur', dat wil zeggen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Volgens de huidige inzichten zal in de tweede helft van 2006 besluitvorming door de raden aan de orde zijn.

Om de gemeenteraden bij het proces te betrekken, wordt aan hen door de Stuurgroep gevraagd richtinggevende randvoorwaarden te formuleren die het kader vormen voor de door BZK voorziene regionalisering.

Gelet op de autonome bevoegdheid van elke gemeente wordt dit ontwerpbesluit door het eigen college van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad voorgelegd. Bij de bespreking van het ontwerpbesluit in de betreffende vergadering kan in elk van de gemeenten blijken of de raad met het ontwerpbesluit zal kunnen instemmen en zo neen, welke eventuele aanpassingen of aanvullingen de raad wenselijk acht.

Na bespreking van het ontwerpbesluit in de gemeenteraden van alle negen gemeenten zal de opbrengst van die besprekingen door de burgemeesters dan ook eerst worden teruggekoppeld naar de Stuurgroep. Dan zal worden beoordeeld of en zo ja, welke aanpassingen van het ontwerpbesluit aan de orde zijn. Daarna zal de Stuurgroep aan u het definitieve ontwerpbesluit voorleggen.

Bijlage 2: Behorende bij het raadsvoorstel van 6 december 2005 inzake de regionalisering van de brandweer i.h.k.v. de totstandkoming van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek.

Visie op eindbeeld regionalisering brandweer i.h.k.v. de totstandkoming van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

03 oktober 2005

Bij de start van de Projectgroep moet duidelijkheid bestaan over het eindbeeld van de regionalisering van de brandweer in Gooi en Vechtstreek. Deze notitie bevat de argumenten die leiden tot een helder eindbeeld. Aan de Stuurgroep wordt gevraagd zich hierover uit te spreken.

1. Bestuurlijke regionalisering

De brandweer is erbij gebaat om, onder bestuur van de Veiligheidsregio, georganiseerd te zijn op dezelfde bestuurlijke schaal als de GHOR en de politie. Op deze wijze kan doeltreffender en doelmatiger worden samengewerkt en opgetreden bij incidenten van zowel een lokale als een bovenlokale schaal. De brandweer dient evenwel zorgvuldig ingebed te blijven in de lokale gemeenschappen (zie onder 3). Daarom is een bestuursstructuur noodzakelijk die recht doet aan lokale belangen die zullen worden ingebracht door de burgemeesters als vertegenwoordigers van de colleges en gemeenteraden en opperbevelhebber bij plaatselijke inzet van de brandweer.

2. Bedrijfsvoering

De brandweer dient, om een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van haar taken te waarborgen, de beschikbare middelen en menskracht binnen de veiligheidsregio zo in te kunnen zetten dat de continuïteit ook op de langere termijn is gewaarborgd. Door het organiseren van ondersteunende taken op een regionale schaal is een doelmatiger bedrijfsvoering en een betere borging van de kwaliteit mogelijk. Om hierbij de optimale voordelen te kunnen behalen, dient al het brandweerpersoneel in regionale dienst te worden genomen.

3. Organisatie

Bij de inrichting van de brandweertzorg is het risicobeeld maatgevend. Dat risicobeeld is lokaal bepaald. Daarom moet de basisbrandweertzorg op lokaal niveau en langs operationele grenzen worden vorm gegeven. Op die wijze kan ook stevig worden gebouwd op de vrijwilligheid en kan borging van de werkzaamheden in de gemeentelijke werkprocessen voor risicobeheersing en integrale veiligheid plaatsvinden. De uitvoering van de brandweertzorg (overleg, advies, controle en uitruk) moet daarom gedecentraliseerd blijven. Het brandweerpersoneel en –materieel dat de kwalitatief hoogwaardige inzet moet waarmaken, moet fysiek aanwezig zijn te midden van hen die daarop rekenen en er van afhankelijk zijn.

Alle activiteiten die randvoorwaardelijk zijn voor een kwalitatief hoogwaardige inzet van het brandweerpersoneel en –materieel (beleid, coördinatie en afstemming) moeten om redenen van doelmatiger bedrijfsvoering en/of doeltreffender inzet worden gecentraliseerd.

Om een beroep te kunnen doen op de blijvende en onmisbare inzet van vrijwilligers is het goed bij de regionalisering van de brandweer vooraf als vertrekpunt te kiezen dat ernaar gestreefd wordt dat voor de vrijwilligers geen nadelen zullen ontstaan in vergelijking met de huidige situatie. Voor de beroepskrachten zal in goed overleg met vakbonden en ondernemingsraden worden toegewerkt naar een op termijn gelijke rechtspositie, waarbij zorgvuldig zal worden omgegaan met de bestaande rechtsposities.

4. Financiën

De regionalisering is onderdeel van een traject dat is ingegeven door de wens de doelmatigheid en doeltreffendheid te verbeteren. Regionalisering volgt dus niet uit de wens dezelfde kwaliteit van brandweezorg tegen lagere kosten te kunnen verkrijgen. Van een financiële taakstelling is dan ook geen sprake.

Daarom worden bij de vorming van de Veiligheidsregio alle in de negen gemeentebegrotingen opgenomen directe en indirecte kosten voor de brandweer daaruit ontvlochten en één op één aan de te vormen regionale brandweer meegegeven. Deze middelen vormen samen de inkomstenkant van de begroting 2007 van de geregionaliseerde brandweer. Voor de begroting 2008 en volgende jaren is het bestuur van de Veiligheidsregio verantwoordelijk volgens de dan geldende regels. Rekening houdend met het door het rijk bepaalde minimumniveau en met de dan uitgevoerde nulmeting in de regiogemeenten zal het Veiligheidsbestuur het basisniveau definiëren. Dat betekent dat de gemeentelijke bijdragen vanaf 2008 ten opzichte van die van 2007 kunnen veranderen, afhankelijk van de positie van de individuele gemeente ten opzichte van dat vastgestelde basisniveau.

5. In één keer naar eindbeeld

Voor de rijksoverheid is volledige regionalisering het eindbeeld. De betrekkelijk geringe omvang van de regio (slechts negen gemeenten) maakt het mogelijk de omzetting naar een regionale brandweer in één stap te maken. Zo wordt het risico van een tussentijdse hybride organisatie met grotere kans op sturingsproblemen ontlopen. Als de overkomst van personeel in één keer plaats vindt, dan betekent dat één keer reorganiseren, fasering vraagt meer inspanningen en geeft langer onrust in staande organisaties met kans op afhaken van de vrijwilligers. Bovendien valt fasering altijd duurder uit.

6. Gevraagd besluit over eindbeeld

Gelet op het voorafgaande stel ik de Stuurgroep voor als volgt te besluiten:

Het na te streven eindbeeld voor de vernieuwde regionale brandweerorganisatie, vanaf nu te noemen Brandweer Gooi en Vechtstreek¹ onder bestuur van de Veiligheidsregio bestaat uit de volgende elementen:

- a. vorming van één brandweerorganisatie onder éénhoofdige leiding met gelijktijdige opheffing van alle huidige lokale korpsen;
- b. gelijktijdige overdracht van alle personeel, materieel en gebouwen van de huidige lokale korpsen c.q. gemeenten aan deze brandweerorganisatie;
- c. waarborgen voor goede bestuurlijke en organisatorische inbedding in de lokale gemeenschappen opdat een goede bijdrage kan worden geleverd aan risicobeheersing en integrale veiligheid op lokaal niveau;
- d. mede daardoor stevig gebouwd op de inzet van vrijwilligers, die van de regionalisering zo dat ook maar enigszins mogelijk is geen nadelen zullen ondervinden;
- e. alle in de negen gemeentebegrotingen voor 2007 opgenomen directe en indirecte kosten voor de brandweer worden één op één meegegeven, voor 2008 en volgende jaren is de gemeentelijke bijdrage afhankelijk van de individuele positie ten opzichte van het dan vastgestelde basisniveau.

Deze notitie is tot stand gekomen op basis van gedachtevorming in het Commandantenoverleg. Het voorstel met betrekking tot het eindbeeld wordt door alle lokale commandanten onderschreven.

R.A. Moraal
Commandant van de RBGV

¹ Dit is een logische naam als opvolger voor de huidige benaming 'Regionale brandweerorganisatie in het Gooi en de Vechtstreek'.